

НОВАЦІЇ ЧЕСЬКОГО ЗАКОНОДАВСТВА ПРО БАНКРУТСТВО ТА ДОЦІЛЬНІСТЬ ЇХ ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ В УКРАЇНІ

©2018 ОСТРОВСЬКА О. А., УШЕРЕНКО С. В., ХАРЧЕНКО Є. Ю.

УДК 336.279.35(437.3)(477)

Островська О. А., Ушеренко С. В., Харченко Є. Ю. Новації чеського законодавства про банкрутство та доцільність їх імплементації в Україні

Рецесія в економіці та банкрутство низки фінансово-кредитних установ в Україні актуалізують дослідження зарубіжного досвіду врегулювання питань банкрутства та відновлення платоспроможності компаній у країнах ЄС, для яких характерними є стабільність економіко-правових інститутів підприємництва та фінансово-кредитної системи. Вивчення зазначених питань має на меті також гармонізацію українського законодавства з питань банкрутства з європейською правовою системою *acquis communautaire*. У цьому контексті заслуговує на увагу досвід Чеської Республіки (Чехії). За результатами дослідження особливостей законодавчого регулювання процедур банкрутства та відновлення платоспроможності боржників у Чехії здійснено оцінювання їх ефективності, а також сформувано висновки стосовно того, що законодавство Чехії в цілому сприяє відновленню платоспроможності боржника та здійсненню ним подальшої підприємницької діяльності. Деякі законодавчі норми, наприклад щодо визначення критеріїв банкрутства, платоспроможності боржника, а також інноваційний підхід до розкриття категорії «презупція платоспроможності» та унормування інституту мораторію як способу швидкого відновлення платоспроможності боржника та процедури його реорганізації – мають перспективи імплементації у вітчизняну практику розробки законопроектів щодо вдосконалення чинного законодавства про банкрутство.

Ключові слова: інститут банкрутства, відновлення платоспроможності, презупція платоспроможності.

Бібл.: 8.

Островська Ольга Анатоліївна – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри корпоративних фінансів і контролінгу, Київський національний економічний університет ім. В. Гетьмана (пр. Перемоги, 54/1, Київ, 03057, Україна)

E-mail: ostrovska.kneu@gmail.com

Ушеренко Світлана Василівна – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри корпоративних фінансів і контролінгу, Київський національний економічний університет ім. В. Гетьмана (пр. Перемоги, 54/1, Київ, 03057, Україна)

E-mail: usherenko_svitlana@kneu.edu.ua

Харченко Євгеній Юрійович – магістрант факультету фінансів, Київський національний економічний університет ім. В. Гетьмана (пр. Перемоги, 54/1, Київ, 03057, Україна)

E-mail: kharchenko_yevhenii@kneu.edu.ua

УДК 336.279.35(437.3)(477)

Островская О. А., Ушеренко С. В., Харченко Е. Ю. Новації чеського законодавства о банкрутстве и целесообразность их имплементации в Украине

Рецессия в экономике и банкротство ряда финансово-кредитных учреждений в Украине актуализирует исследования зарубежного опыта урегулирования вопросов банкротства и восстановления платежеспособности компаний в странах ЕС, для которых характерны стабильность экономика-правовых институтов предпринимательства и финансово-кредитной системы. Изучение указанных вопросов имеет целью также гармонизацию украинского законодательства по вопросам банкротства с европейской правовой системой *acquis communautaire*. В этом контексте заслуживает внимания опыт Чешской Республики (Чехии). По результатам исследования особенностей законодательного регулирования процедур банкротства и восстановления платежеспособности должников в Чехии оценена их эффективность, а также сделаны выводы о том, что законодательство Чехии в целом способствует восстановлению платежеспособности должника и осуществлению им дальнейшей предпринимательской деятельности. Некоторые нормы, например по определению критериев банкротства, платежеспособности должника, а также инновационный подход к раскрытию категории «презупция платежеспособности» и урегулирование института моратория как способа быстрого восстановления платежеспособности должника и процедуры его реорганизации – имеют перспективы имплементации в отечественную практику разработки законопроектов по совершенствованию действующего законодательства о банкротстве.

Ключевые слова: институт банкротства, восстановление платежеспособности, презупция платежеспособности.

Библ.: 8.

Островская Ольга Анатольевна – кандидат экономических наук, доцент, доцент кафедры корпоративных финансов и контроллинга, Киевский национальный экономический университет им. В. Гетьмана (пр. Победы, 54/1, Киев, 03057, Украина)

E-mail: ostrovska.kneu@gmail.com

Ушеренко Светлана Васильевна – кандидат экономических наук, доцент, доцент кафедры корпоративных финансов и контроллинга, Киевский национальный экономический университет им. В. Гетьмана (пр. Победы, 54/1, Киев, 03057, Украина)

E-mail: usherenko_svitlana@kneu.edu.ua

Харченко Евгений Юрьевич – магистрант факультета финансов, Киевский национальный экономический университет им. В. Гетьмана (пр. Победы, 54/1, Киев, 03057, Украина)

E-mail: kharchenko_yevhenii@kneu.edu.ua

UDC 336.279.35(437.3)(477)

Ostrovskaya O. A., Usherenko S. V., Kharchenko Ye. Yu. The Innovations of the Czech Bankruptcy Law and Expediency of their Implementation in Ukraine

Recession in the economy and bankruptcy of a number of financial institutions in Ukraine actualizes research on foreign experience in the settlement of issues of bankruptcy and restoration of solvency of companies in the EU countries, which are characterized by stability of the economic-legal institutions of entrepreneurship and the financial-credit system. Researching these issues is also aimed at harmonizing Ukrainian legislation on bankruptcy with the European legal system *acquis communautaire*. In this context, the experience of the Czech Republic (Czechia) is noteworthy. According to the results of a study of the peculiarities of legislative regulation of bankruptcy procedures and restoration of solvency of debtors in the Czech Republic, their effectiveness has been evaluated, and the conclusions have been made about that the Czech legislation as a whole promotes restoration of the debtor's solvency and continuation of its entrepreneurial activity further on. Certain norms, such as the determination of bankruptcy criteria, the solvency of debtor, the innovation approach to disclosure of the category of «presumption of solvency», and the settlement of the institution of moratorium as a way of a rapid recovery of solvency of debtor together with the procedures of its reorganization – have prospects of implementation in the national practice of drafting bills in order to improve the current legislation on bankruptcy.

Keywords: institution of bankruptcy, restoration of solvency, presumption of solvency.

Bibl.: 8.

Ostrovskaya Olga A. – PhD (Economics), Associate Professor, Associate Professor of the Department of Corporate Finance and Controlling, Kyiv National Economic University named after V. Hetman (54/1 Peremohy Ave., Kyiv, 03057, Ukraine)

E-mail: ostrovska.kneu@gmail.com

Usherenko Svitlana V. – PhD (Economics), Associate Professor, Associate Professor of the Department of Corporate Finance and Controlling, Kyiv National Economic University named after V. Hetman (54/1 Peremohy Ave., Kyiv, 03057, Ukraine)

E-mail: usherenko_svitlana@kneu.edu.ua

Kharchenko Yevhenii Yu. – Graduate Student of the Faculty of Finance, Kyiv National Economic University named after V. Hetman (54/1 Peremohy Ave., Kyiv, 03057, Ukraine)

E-mail: kharchenko_yevhenii@kneu.edu.ua

Забезпечення стійкого розвитку підприємництва є запорукою сталого розвитку економіки будь-якої країни. Водночас, розвиток підприємництва залежить, серед іншого, від досконалості законодавства з питань банкрутства, зокрема – від закладених у нормативно-правових документах способів відновлення платоспроможності та можливостей попередження ліквідації компаній. За умов економічної рецесії в Україні зростає кількість неплатоспроможних підприємств, що актуалізує дослідження зарубіжного досвіду провадження у справах про банкрутство та відновлення платоспроможності компаній у контексті гармонізації українського законодавства з європейською правовою системою *acquis communautaire* (правовий доробок спільноти). Найбільшу увагу в цьому питанні мають привертати країни ЄС, які відрізняються стабільністю інститутів підприємництва і фінансово-кредитних установ. Цим пояснюється зацікавленість у вивченні досвіду економіко-правового регулювання в Чеській Республіці.

Економіко-правові аспекти процедур банкрутства (розпорядження майном, санації, ліквідації, мирової угоди) вітчизняних підприємств висвітлено в працях фахівців: А. Бутирського, Р. Друзіна, О. Латиніна, С. Мінковського., О. Островської, Б. Полякова, В. Радзивілюк, Д. Соболева, О. Соколової, О. Терещенка, С. Ушеренко.

Досвід проведення процедур банкрутства та способів відновлення платоспроможності в зарубіжних країнах досліджували Т. Білоконь, В. Грачов, Н. Дашченко, М. Дем'яненко, О. Копилюк, Т. Кузенко, О. Непочатенко, А. Ткачов та ін.

Відаючи належне науковому доробку названих вище відомих учених, необхідно зауважити, що досвід Чеської Республіки з питань правового регулювання процедур банкрутства у вітчизняних джерелах досліджено недостатньо. Тим більше, чеське законодавство не є статичним, до нього постійно вносилися зміни. Так, Закон «Про банкрутство та неплатоспроможність» 1991 р. [1], дослідження якого наявне у вітчизняній літературі, з 2006 р. втратив чинність та був замінений Законом «Про неплатоспроможність та способи її вирішення» [2].

Мета статті – на основі дослідження основних аспектів процедур банкрутства та відновлення платоспроможності в Чеській Республіці визначити їх особливості й законодавчі новації від 2017 р., а також оцінити їх ефективність та доцільність запровадження у вітчизняну практику економіко-правового регулювання процедур банкрутства.

Закон «Про неплатоспроможність та способи її вирішення» (*Zákon ze dne 30. března 2006 o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon)*) від 30.03.2006 р. [2] є основним законодавчим актом Чеської Республіки з питань регулювання банкрутства юридичних осіб. Декілька разів цей нормативно-правовий

документ зазнавав несуттєвих правок, які носили, переважно, технічний характер. Натомість зміни, внесені до Закону [2] на початку 2017 р., що набрали чинності від 01.07.2017 р., вважаються авторами суттєвими та такими, що потребують детального аналізу.

Закон Чеської Республіки «Про неплатоспроможність та способи її вирішення» застосовується до всіх юридичних та фізичних осіб підприємців, крім осіб, що зазначені в ст. 6, а саме: органів місцевого самоврядування, Чеського національного банку, Генеральної медичної страхової компанії, Комісії гарантування стабільності фінансового ринку, Фонду гарантування дилерів цінних паперів.

Відповідно до ст. 3 Закону [2] боржник визнається банкрутом в одному з двох випадків:

- ✦ якщо боржник має двох і більше кредиторів та не виконує фінансові зобов'язання протягом 30 і більше днів після граничного терміну сплати;
- ✦ якщо боржник вважається неплатоспроможним (нездатним виконувати свої фінансові зобов'язання).

Поняття «неплатоспроможність» розкривається в ч. 2 ст. 3 [2] як виконання однієї з умов:

- ✦ припинення виплати понад 50% своїх зобов'язань;
- ✦ невиконання фінансового зобов'язання протягом трьох місяців після закінчення терміну сплати;
- ✦ неможливість задовольнити будь-яку з виплат, що має бути здійснена внаслідок виконання судового чи виконавчого рішення;
- ✦ невиконання боржником ухвали суду щодо надання списку своїх активів, зобов'язань та працівників.

Новацією 2017 р. стало запровадження в ч. 4 ст. 3 Закону [2] так званої «презумпції платоспроможності», що полягає в такому: позичальник здатний виконувати свої фінансові зобов'язання, якщо різниця між сумою, що підлягає виплаті за фінансовими зобов'язаннями, і сумою оборотних активів становить менше 10% від суми його поточних зобов'язань. Тобто платоспроможним визнається позичальник, який може негайно покрити не менше 90% поточних зобов'язань наявними в нього оборотними активами. Таким чином, чеське законодавство про банкрутство з 01.07.2017 р. використовує коефіцієнт поточної ліквідності із граничним значенням 0,9 як критерій платоспроможності позичальника.

Разом з тим особливу увагу варто звернути на зміст другого абзацу ч. 4 ст. 3 Закону [2], що передбачає визнання суб'єкта платоспроможним у випадку невиконання критерію, що передбачений в першому абзаці ч. 4 ст. 3, а саме: позичальник визнається платоспроможним, якщо він надає висновок аудитора чи експерта у сфері бухгалтерського обліку на

основі прогностичних даних, що засвідчує виконання вказаного критерію на момент подання фінансової звітності (на кінець кварталу). Дана норма гарантує позичальнику невизнання його банкрутом у випадку тимчасових труднощів із ліквідністю, якщо ситуація нормалізується до кінця звітної періоду. Так, ч. 2 ст. 131 Закону [2] передбачає, що з моменту публікації повідомлення про початок провадження у справі про банкрутство позичальник має право протягом 14 днів надати відповідний висновок експерта, що є підставою припинення провадження у справі, якщо невиконання критерію платоспроможності було єдиною підставою початку провадження у справі.

Проте науковці та практики, зокрема Адам Сігмунд у праці [4], звертають увагу на ризики маніпуляцій завдяки даній законодавчій нормі, адже висновок експерта чи аудитора ґрунтується на прогностичних показниках, в основі яких лежить внутрішня управлінська інформація, яка є недоступною для кредиторів. Таким чином, унаслідок асиметричного розподілу інформації, на практиці висновок аудитора неможливо оскаржити, що надає можливість недобросовісним позичальникам користуватись імунітетом від початку провадження справи про банкрутство до закінчення звітної періоду.

На нашу думку, з одного боку, позитивним є запровадження чіткого критерію визначення платоспроможності позичальника, тобто створення дієвого запобіжника від безпідставного та періодичного порушення справ про банкрутство з боку недобросовісних кредиторів. З іншого боку, якщо коефіцієнт поточної ліквідності менший 0,9, то суб'єкт втрачає так звану «презумпцію платоспроможності», що, на думку авторів дослідження, є достатньо жорстким критерієм. Щодо тези А. Сігмунда стосовно можливих зловживань даною новацією з боку позичальників, вважаємо, що вони все одно носять лише тимчасовий характер – до закінчення звітної періоду (кварталу), а аудиторі (експерти), що надають заздалегідь невірні висновки, мають бути притягнені до юридичної відповідальності.

У цілому, як зазначають П. Спринц і Дж. Рамм у [5], ідея інституту «презумпції платоспроможності» запозичена з німецької концепції банкрутства, що передбачає обчислення розриву покриття ліквідності, а у випадку неможливості його усунення протягом трьох тижнів констатується криза ліквідності на підприємстві. Науковці наполягають, що чеська модифікація німецької концепції є більш лояльною до боржника, тому що встановлює більш тривалий період відновлення тимчасово втраченої ліквідності: за німецькою концепцією – не більше трьох тижнів, а за чеським законодавством – терміном до закінчення звітної фінансового періоду (закінчення кварталу). Тобто, відповідно до чеського законодавства, термін відновлення тимчасово втраченої ліквідності може

теоретично становити до 8–10 тижнів. Наскільки це нововведення є ефективним, можна буде стверджувати по проходженні певного часу, тому що невизнання боржника банкрутом, що втрачає ліквідність на 8–10 тижнів (а це де-факто робить його неплатоспроможним), залишає чимало запитань. Водночас запровадження інституту «позитивного банкрутства» (тобто визначення чітких критеріїв платоспроможності) на противагу інституту «негативного банкрутства» (визначення підстав оголошення боржника банкрутом, що є характерним для вітчизняного законодавства) вважається авторами статті позитивною зміною законодавства Чехії.

Ще однією важливою поправкою до Закону [2], що набрала чинності 1 липня 2017 р., є запровадження якісно нового механізму сплати судових витрат. Будь-яке судове провадження супроводжується переліком витрат, що здійснюються задля безпосереднього забезпечення належного розгляду справи. Загальновизнаною практикою юриспруденції визначено, що судові витрати несуть як сторони провадження (відповідач та позивач), так і треті зацікавлені особи. Зокрема, аналогічні законодавчі норми закріплені як в Україні, так і в Чеській Республіці. Зміст новації, закріпленої в ст. 108 Закону [2], передбачає внесення заявником у справі про банкрутство застави в розмірі 50 тис. крон (близько 60,8 тис. грн), та 10 тис. крон (близько 12,2 тис. грн), якщо боржником у справі є фізична особа – підприємець. Невнесення відповідної застави є підставою залишення заяви про банкрутство без розгляду. Перш за все варто звернути увагу, що вносити заставу зобов'язаний саме заявник (кредитор чи боржник). З одного боку, даний механізм повинен зменшити проблему подачі заяви про банкрутство недобросовісним кредитором з метою унеможливлення нормального функціонування боржника. З іншого ж боку, якщо заявником є сам боржник, то отримана застава буде в подальшому спрямована на оплату послуг керуючого чи адміністратора після прийняття рішення про банкрутство. Запровадження обов'язкового авансового платежу з диференціацією його розміру є важливим аспектом розвитку інституту банкрутства.

Під час провадження справи про банкрутство, що розпочинається за заявою одного або декількох кредиторів чи самого боржника, суд визнає боржника банкрутом або припиняє провадження у справі. У першому випадку суд приймає рішення про встановлення мораторію або про перехід до одного зі способів вирішення проблеми банкрутства [6, с. 14]

Інститут мораторію є відносно новим в чеському законодавстві та може встановлюватися виключно за заявою боржника, яка відповідно до ст. 115 Закону [2] має бути подана протягом 7 днів з моменту подання боржником заяви про банкрутство до суду, або протягом 15 днів, якщо заява до суду про бан-

крутство боржника надійшла від кредиторів. Суть мораторію полягає в наданні можливості боржнику самостійно виправити фінансове положення без застосування процедур банкрутства як способу вирішення проблеми. Відповідно до ст. 116 Закону [2] мораторій може бути встановлений виключно за згодою більшості кредиторів, а термін його дії – 3 місяці з можливістю продовження ще на 30 днів відповідно до ст. 119. При цьому під час дії мораторію кредитори здійснюють нагляд за діяльністю компанії через свого представника та можуть висувати вимогу щодо зняття мораторію, яка має бути негайно задоволена судом у випадках, якщо:

- ✦ боржник подав неправдиву інформацію щодо фінансового стану;
- ✦ існують підозри щодо нечесних намірів та можливих зловживань з боку боржника під час дії мораторію.

У разі закінчення дії мораторію та відсутності бажаних результатів або незастосування мораторію взагалі застосовується один із способів вирішення проблеми банкрутства. Відповідно до ст. 4 Закону [2] до таких способів належать: ліквідація, реорганізація, полегшення боргу та особливі способи вирішення проблеми банкрутства.

Процедура ліквідації компаній є досить схожою до ліквідаційної процедури в Україні. Проте автори дослідження вважають за доцільне зупинитися на більш детальному вивченні змісту «дрібного банкрутства». Поняття «дрібного банкрутства» закріплене в ст. 314–315 Закону [2], що передбачають спрощену процедуру ліквідації підприємства, зокрема загальні збори кредиторів не проводяться, а претензії кожного конкретного кредитора вирішуються окремо під час судового засідання. Така спрощена процедура може бути застосована відповідно до ст. 314 виключно до боржників, що мають не більше 50 кредиторів та загальний оборот за останній звітний період не більший 2 млн крон (близько 2,4 млн грн).

Наступний спосіб вирішення проблеми банкрутства – реорганізація – запозичений у законодавство Чехії з розділу 11 Кодексу про банкрутство США (1978 р.) [3], а також із особливостей німецького та австрійського законодавства. Поняття реорганізації визначено в ст. 316 як процес поступового задоволення вимог кредиторів, за якого контроль над підприємством зберігається в початкового власника; процес реорганізації супроводжується заходами з відновлення платоспроможності підприємства, що передбачені затвердженням кредиторами планом реорганізації. Процес реорганізації не допускається, якщо боржник:

- ✦ ліквідується;
- ✦ є торговцем цінними паперами;
- ✦ має загальний оборот за останній фінансовий рік менше 50 млн крон (близько 61 млн

грн), або кількість найманих працівників не перевищує 50 осіб [8].

Відповідно до ст. 318 Закону [2] боржник може подати заяву про реорганізацію не пізніше, ніж через 10 днів після визнання його банкрутом, при цьому процес реорганізації має бути підтриманий більшістю кредиторів. Стаття 329 Закону [2] передбачає, що боржник протягом 120 днів після схвалення заяви про реорганізацію повинен подати план реорганізації. Основні складові, що обов'язково має містити план реорганізації, визначені ст. 340 [2], зокрема:

- ✦ поділ кредиторів на окремі групи та визначення порядку задоволення вимог кожної групи;
- ✦ визначення методу реорганізації;
- ✦ визначення заходів щодо виконання плану реорганізації в контексті управління активами;
- ✦ вказівка на можливість та умови продовження діяльності боржника.

Як було зазначено вище, у плані реорганізації має бути визначений метод реорганізації або декілька методів, що передбачені ст. 341 Закону [2], а саме:

- ✦ реструктуризація вимог кредиторів;
- ✦ продаж усього майна або його частини;
- ✦ передача частини активів боржника кредиторам або передача таких активів новоствореній юридичній особі, в якій кредитори мають частку власності;
- ✦ злиття боржника з іншою юридичною особою;
- ✦ емісія акцій або інших цінних паперів боржником;
- ✦ забезпечення фінансування діяльності боржника;
- ✦ внесення змін до установчих або інших документів, що регламентують внутрішні відносини боржника.

Розпочатий процес реорганізації може бути припинений трьома способами, а саме, внаслідок:

- ✦ повного та належного виконання плану реорганізації;
- ✦ скасування процесу реорганізації судом;
- ✦ перетворення незавершеного процесу реорганізації на ліквідацію [7, с. 16].

Відповідно до ст. 362 Закону [2] суд скасовує рішення щодо затвердження плану реорганізації протягом 6 місяців після його прийняття, якщо існують докази, що один із кредиторів отримав преференції перед іншими кредиторами тієї ж групи, або що затвердження плану реорганізації було досягнуто шляхом обману.

Також суд має право здійснити заміну процесу реорганізації на ліквідацію відповідно до ст. 363 Закону [2], якщо: існує письмова заява про це від боржника, або під час реалізації плану реорганізації боржник не виконує покладені на нього обов'язки.

Останнім способом уникнення банкрутства, яким мають можливість скористатися всі юридичні особи незалежно від виду діяльності (легка промисловість, сільське господарство тощо), є полегшення боргу (або полегшення тягаря заборгованості), що регулюється ст. 418 Закону [2]. Полегшення боргу полягає в передачі частини власності боржника спеціалізованій акредитованій особі в обмін на погашення цієї особою частини зобов'язань боржника. Спеціалізовані акредитовані особи – це юридичні особи, що отримали акредитацію в Міністерстві юстиції Чеської Республіки, під час якої перевіряється платоспроможність та фінансова стійкість юридичної особи.

ВИСНОВКИ

Отже, характерними рисами законодавства про банкрутство в Чеській Республіці та його основними відмінностями, порівняно з українським законодавством, є такі:

- ✦ запровадження у 2017 р. інституту так званої «презумпції платоспроможності», що полягає у визначенні коефіцієнта поточної ліквідності із граничним значенням 0,9 як критерію платоспроможності позичальника;
- ✦ можливість використання експертного висновку, що ґрунтується на прогнозних даних, як критерію платоспроможності;
- ✦ наявність обов'язкового авансового платежу з диференціацією його розміру перед судовим розглядом справи як запобіжника проти недобросовісних кредиторів;
- ✦ утвердження інституту мораторію як способу швидкого відновлення платоспроможності боржника власними силами;
- ✦ спрощена процедура банкрутства для малого та середнього бізнесу;
- ✦ функціонування процесу реорганізації із записом досвіду США, Німеччини та Австрії.

Позитивними сторонами та такими, що мають перспективи ефективного використання у вітчизняній практиці провадження справ про банкрутство, авторами визначено:

- ✦ подальший розвиток інституту мораторію як механізму стимулювання відновлення платоспроможності без втручання кредиторів та третіх осіб;
- ✦ використання спрощеної процедури банкрутства для малого та середнього бізнесу;
- ✦ впровадження обов'язкового авансового платежу перед судовим розглядом справи;
- ✦ визначення «презумпції платоспроможності» у вигляді критерію поточної ліквідності з метою мінімізації випадків навмисного багаторазового порушення справ про банкрутство.

Подальші наукові розвідки автори пов'язують з аналізом успішних практик країн ЄС у досягненні сталого розвитку підприємництва в умовах стабіль-

ної фінансово-кредитної системи та утвердження ефективних інститутів банкрутства та відновлення платоспроможності підприємств. ■

ЛІТЕРАТУРА

1. Zákon o konkursu a vyrovnání (Закон «Про банкрутство та неплатоспроможність») від 11.07.1991 р. (зі змінами та доповненнями). URL: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1996-238>
2. Zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (Закон «Про неплатоспроможність та способи її вирішення») від 30.03.2006 р. (зі змінами та доповненнями). URL: <https://portal.gov.cz/app/zakony/zakonPar.jsp?idBiblio=62545&nr=182~2F2006&rpp=15#local-content>
3. Bankruptcy Reform Act of 1978 (Кодекс про банкрутство США 1978 р.). URL: <https://www.gpo.gov/fdsys/pkg/STATUTE-92/pdf/STATUTE-92-Pg2549.pdf>
4. Velká novela insolvenčního zákona 2017 – první dojmy (Сігмунд А. Велика поправка до Закону про неплатоспроможність 2017 року – перші враження). Epravo.cz. 25.09.2017. URL: <https://www.epravo.cz/top/clanky/velka-novela-insolvenčního-zakona-2017-první-dojmy-106408.html>
5. Sprinz, P., Rahm, J. Mezera krytí přináší nové pojetí úpadku (Спринц П., Рамм Дж. Розрив ліквідності як передумова банкрутства). Epravo.cz. 28.08.2017. URL: <https://www.epravo.cz/top/clanky/mezera-kryti-prinasi-nove-pojeti-upadku-106264.html>
6. Holešínský, P., Politzer, T., Strnad, M. Nové insolvenční právo v České republice (1. část) (Холешинський П., Політцер Т., Стрнад М. Новий закон про неплатоспроможність в Чеській Республіці (частина перша): аналітичний звіт у двох частинах). 2014 р. 21 с. URL: https://www.legal500.com/assets/images/stories/firmdevs/brzo15497/new_bankruptcy_law_in_czech_republic_2nd_part.pdf
7. Holešínský, P., Politzer, T., Strnad, M. Nové insolvenční právo v České republice (II. část) (Холешинський П., Політцер Т., Стрнад М. Новий закон про неплатоспроможність в Чеській Республіці (частина друга): аналітичний звіт у двох частинах). 2014 р. 26 с. URL: http://www.preview.legal500.com/assets/images/stories/firmdevs/brzo15497/nove-insolvenčni_pravo_v_cr.pdf
8. Юридичний коментар до Закону «Про неплатоспроможність та способи її вирішення» зі змінами та доповненнями від 31.07.2017 р. URL: <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/insolvence-upadek-a-zpusoby-jeho-reseni-ppbi-51182.html#!&chapter=1>

REFERENCES

- Bankruptcy Reform Act of 1978. <https://www.gpo.gov/fdsys/pkg/STATUTE-92/pdf/STATUTE-92-Pg2549.pdf>
- Holesinsky, P., Politzer, T., Strnad, M. *Nové insolvenční právo v České republice (1 část)* (Kholesynskiy, P., Polittser, T., and Strnad, M. "Novyi zakon pro neplatospromozhnist v Cheskii Respublitsi (chastyna persha): analitychnyi zvit u dvokh chastynakh") [New Insolvency Law in the Czech Republic (Part One): Analytical Report in two parts. 2014]. https://www.legal500.com/assets/images/stories/firmdevs/brzo15497/new_bankruptcy_law_in_czech_republic_2nd_part.pdf
- Holesinsky, P., Politzer, T., Strnad, M. *Nové insolvenční právo v České republice (2 část)* (Kholesynskiy, P., Polittser, T., and Strnad, M. "Novyi zakon pro neplatospromozhnist v Ches-

kii Respublitsi (chastyna druha): analitychnyi zvit u dvokh chastynakh). 2014 r.) [New Insolvency Law in the Czech Republic (Part Two): Analytical Report in two parts. 2014]. http://www.preview.legal500.com/assets/images/stories/firmdevs/brzo15497/nove_insolvencni_pravo_v_cr.pdf

[Legal Act of Czech Republic] (2006). <https://portal.gov.cz/app/zakony/zakonPar.jsp?idBiblio=62545&nr=182~2F2006&rpp=15#local-content>

[Legal Act of Czech Republic] (1991). <https://www.zakonoproliidi.cz/cs/1996-238>

Sprinz, P., and Rahm, J. *Mezera kryti prinasi nove pojeti upadku* (Spryns, P., and Ramm, Dzh. Rozryv likvidnosti yak peredumova bankrutstva) [Breakdown of liquidity as a precondition for bankruptcy]. Epravo.cz. 28.08.2017. <https://www.epravo.cz/top/clanky/mezera-kryti-prinasi-nove-pojeti-upadku-106264.html>

Velka novela insolvenčního zákona 2017 – první dojmy Velka novela insolvenčního zákona 2017 – první dojmy (Sihmund, A. "Velyka popravka do Zakonu pro neplatospromozhnist 2017 roku – pershi vrazhennia") [A major amendment to the 2017 Insolvency Law is the first impression]. Epravo.cz. 25.09.2017. <https://www.epravo.cz/top/clanky/velka-novela-insolvencniho-zakona-2017-prvni-dojmy-106408.html>

"Yurydychnyi komentar do Zakonu «Pro neplatospromozhnist ta sposoby yii vyrishennia» zi zminamy ta dopovneniamy vid 31.07.2017 r." [Legal commentary on the Law "On Insolvency and its Solutions" with amendments and supplements dated July 31, 2017]. <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/insolvence-upadek-a-zpusoby-jeho-reseni-pbpi-51182.html#!&chapter=1>